

den, som regeringspartierne, V og K har foreslået her i dag – bliver Folketingets flertals prioriteringer, der afspejles i den debat, der kommer i WTO fra Danmarks side.

Det leder mig så hen til det, jeg sidst vil redegøre for, nemlig vores forhold til de dagsordener, der er foreslået. De dagsordensforslag, der ligger fra Enhedslisten og fra SF, mener vi vægter forkert. Vi mener derimod, at det dagsordensforslag, som er fremsat af regeringspartierne, V og K, vægter mere rigtigt, fordi det jo deraf klart fremgår, at hovedprincippet om en handelsliberalisering er uantastet – og det er det vigtige – og at det naturligvis så skal afstemmes og ske i et rimeligt balanceret forhold til de andre hensyn, der diskuteres omkring miljø og arbejdstagerrettigheder.

Men det afgørende for os og grunden til, at vi agter at stemme for det dagsordensforslag, er som sagt – og det er jo så også det, som hr. Keld Albrechtsen med modsat fortegn har brugt som argument for, at Enhedslisten under ingen omstændigheder kunne stemme for dagsordenen – at man har fået sat formuleringer ind i indledningen til dagsordenen, der klart illustrerer betydningen af liberaliseringen af den internationale handel såvel for Danmarks økonomi som for beskæftigelsen, men også af hensyn til de fattige landes deltagelse i den internationale handel. Derfor agter vi at stemme for dette dagsordensforslag.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Jeg vil gerne takke ordførerne for en diskussion, som har været ført med betydelig nerve og vitalitet, hvad der jo også meget godt afspejler den øgede betydning, som WTO er ved at få.

Jeg vil supplere den udmærkede redegørelse, som udviklingsministeren gav for nogle af problemerne vedrørende de fattige lande, og jeg kommer i øvrigt tilbage til det også i forbindelse med en omtale af landbrugsspørgsmål.

Jeg vil supplere ved at sige til hr. Keld Albrechtsen, at det jo er en fundamental misforståelse at tro, at det uden videre ville være til fordel for udviklingslandene, hvis der var fri adgang til at fastsætte, hvilke miljønormer man nu ønskede sig.

Den politiske geografi i dette er ganske anderledes. Det forholder sig sådan, at inden for WTO arbejder en kreds af lande, hvortil Danmark hører, for, at der f.eks. i internationale miljøaftaler kan anvendes handelsbestemmelser uden at komme i konflikt med WTO. De, der

modsatte sig dette, er udviklingslandene, som indtil videre har indtaget det standpunkt, at sådanne reguleringer med miljøbestemmelser vil kunne misbruges frygteligt af de industrialiserede lande til at holde deres varer ude fra markederne. Så jeg er nødt til at sige til hr. Keld Albrechtsen, at det standpunkt, Enhedslisten her indtager, er altså ikke det standpunkt, som udviklingslandene har. Det er just det, der er en af vanskelighederne i denne sag.

Dernæst vil jeg sige, at vi ser en meget stærkt øget interesse fra udviklingslandene selv i WTO's arbejde. Vi ser det allerede i det store medlemstal og i, at de faktisk søger medlemskab. Og i kraft af at flere ulande bliver medlem af WTO, i takt hermed stiger jo også udviklingslandenes muligheder for at påvirke beslutningerne. Det er vist temmelig indlysende. 30 lande ønsker at forhandle om medlemskab, således at denne organisation på en helt anden måde end den gamle GATT-organisation også afspejler udviklingslandenes synspunkter og interesser. Det er der i hvert fald en mulighed for at den kan komme til.

Og så til det særlige miljøspørgsmål. Hr. Jørn Jespersen spurgte mig om fortolkningen af miljøspørgsmålene, og jeg kan i og for sig ikke gøre det bedre end ved at henvise til, hvad der står i selve dagsordenen, som jo er foreslået af også Venstre og De Konservative. Der står, at der skal arbejdes for, at der i internationale miljøaftaler kan anvendes handelsbestemmelser, uden at dette er i konflikt med WTO. Det er sådan set meget klart, hvad der hermed udtrykkes, og det er et synspunkt, jeg helt står bag.

Hr. Jørn Jespersen spurgte videre om regeringens holdning til kompensation for de mindst udviklede fødevarerproducerende lande. Der foreligger her den situation, at det var et problem, der allerede var omtalt i Marrakech ved underskrivelsen af WTO-aftalen, og her er der allerede sat et arbejde i gang, men det skal selvfølgelig føres videre.

Jeg omtalte i min tale, at nogle af de fødevarerimporterende lande var kommet i en særlig klemme. De havde ikke fået – kan man sige – den glæde af lavere priser, som man egentlig havde ønsket sig. Tværtimod er der så sket det, også på grund af udviklingen i markedet, at de ikke har fået den glæde af det, og derfor er der behov for at yde bistand, særlig hjælp, til disse lande. Derfor indeholder Uruguayrunden også en beslutning, der forpligter de rige lande til at afhjælpe denne situation, og forpligtelserne er at